

NO LETU ZEMES. Baltu vienības diena

Foto autors Ventspils foto arhivs

14. septembrī plkst. 13.00 koncertzālē “Latvija” izskanēs vērienīgs lielkoncerts “NO LETU ZEMES. Baltu vienības diena”. Notikumā piedalīsies vairāk nekā 200 dziedātāju no Latvijas un Lietuvas, Ventspils kamerorķestris, izcili mākslinieki – teicēja Zane Jančevska, flautu un stabuļu meistars Andis Klučnieks, diriģenti Rasa Gelgotiene, Rēgīna Maleckaite, Sandra Rimkute-Jankuviene, Judīta Kiaulakīte, Ilze Valce un Aigars Meri.

Baltu vienības diena tiek atzīmēta par godu 1236. gada Saules kaujai – nozīmīgam notikumam baltu tautu vēsturē, kas simbolizē latviešu un lietuviešu priekšteču drosmi un vienotību. Baltu vienības diena kopš 2000. gada tiek oficiāli svinēta gan Latvijā, gan Lietuvā, atgādinot par abu tautu kopīgajām saknēm.

Baltu vienības dienas koncerta centrālais notikums būs komponista Jēkaba Jančevska oratorijas “No letu zemes” atjaunotās versijas atskaņojums, godinot vēstures notikumus, kas savijuši abu tautu likteņus. Koncertā izskanēs veltījums ievērojamam lietuviešu komponistam un gleznotājam Konstantīnam Mikolajam Čurļonim, kuram šogad atzīmējam 150 gadu jubileju, kā arī latviešu un lietuviešu tautasdziesmas.

Jēkaba Jančevska oratorija “No letu zemes” ir muzikāls pieminēklis baltu tautu vēsturei, kas caur astoņām daļām stāsta par latviešu un lietuviešu kopīgajām saknēm. Skaņdarba centrā ir nostāsts par Lietuvas pirmā kronētā karaļa Mindauga sievu Martu (Mortu) no mūsu zemes, no Latgales Madelāņiem. Martas dzīves ceļš simbolizē abu tautu savstarpējo saikni. Stāsta autore ir Eva Mārtuža un Zane Jančevska, dzejas autore – Lelde Stumbre. Oratorijā vijas vēsturiski patriotiskas tēmas, kā arī vīrišķā un sievišķā pretnostatījums – vīru tiekšanās pēc varas un sieviešu ilgas pēc miera, lai saglabātu ģimeni.

Vēstures dokumentos teikts, ka Mindauga un Martas kronēšana notikusi 1253. gada 6. jūlijā. Šis darbs ir kā godinājums mūsu tautu senčiem pagātnē un Baltijas tautu vienotībai, draudzībai tagadnē un nākotnē. Mindaugs bija Lietuvas valdnieks un karalis, kurš pazīstams ar Lietuvas zemju apvienošanu vienā valstī un cīņu pret Zobenbrāļu ordeni. Ļaudis stāsta, ka Mindaugs miris Aglonā, jo ceļā pie sievas vecākiem viņu un divus viņa dēlus nogalinājuši sazvērnieki. Mindauga kapavieta, iespējams, atrodas zem Aglonas bazilikas, kur 13. gadsimtā bijis kapulauks. 17. gadsimtā luterāņu mācītājs Rīvijs radījis hroniku, kurā ir minēts, ka Aglonā, nojaucot kādu nezināmu celtni, kas ir līdzinājusies tornim, ir atrasta marmora plāksne, uz kuras ir bijis uzraksts latīņu valodā, ka šeit ir apglabāts Lietuvas valdnieks Mindaugs. 2015. gada 20. septembrī Aglonā tika atklāts pieminēklis Mindaugam un Martai.

Lielkoncertā “NO LETU ZEMES. Baltu vienības diena” piedalās Klaipēdas Kultūras centra sieviešu koris “Dange”, Viļņas Universitātes sieviešu “Virgo”, Gruodis konservatorijas jauktais koris, sieviešu koris “Pavasaris”, jauktie kori “Gaudeamus”, “Silale”, “Atzalynas”, diriģenti Rasa Gelgotiene, Rēgīna Maleckaite, Sandra Rimkute-Jankuviene, Judīta Kiaulakīte, Ventspils Kultūras centra jauktais koris “Līvzeme”, SIA “Kurzemes filharmonija” jauktais koris “Ventspils”, Ventspils Kultūras centra sieviešu koris “Venda”, RTU Liepājas akadēmijas sieviešu koris “Atbalss”, Ventspils Kultūras centra jauktais koris “Kaiva”, Liepājas Tautas mākslas kultūras centra jauktais koris “INTIS”, diriģenti Ilze Valce, Rudīte Tālberga, Astra Plostniece, Ginta Rūse un Aigars Meri.

14. septembrī plkst. 19.00 Baltu vienības dienas koncerts ar apvienoto Latvijas un Lietuvas kori izskanēs Klaipēdā, Kultūras centrā “Žveju rūmai”.

Koncertu norisi atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonds, Ventspils valstspilsētas pašvaldība, Ventspils Kultūras centrs, Liepājas Tautas mākslas un kultūras centrs, Lietuvas Valsts Kultūras padome un Lietuvas Koru savienība.

Pasākuma laikā iespējama fotografēšana un video filmēšana. Iegūtie materiāli tiks izmantoti pasākuma publicitātes nolūkos, koncertzāles “Latvija” mājas lapas un sociālo tīklu kontos.

📅 Sun, 14.09.2025

🕒 13:00-00:00

📞 +37125773303

✉ koncertzale@ventspils.lv

🏠 Koncertzāle "LATVIJA"

📍 Lielais laukums 1

